

Ny undersøgelse afslører medicin, der kan give tandproblemer

Medicin mod alt fra hjertekarsygdomme til psykiske lidelser kan medføre mundtørhed, som kan give tandsygdomme. Ny undersøgelse afslører, hvilke lægemidler du skal være obs på. Det skriver Tandlægebladet.

04. december 2017

Antidepressiv medicin, hjertemedicin, astmamedicin. Der langes meget medicin over disken i Danmark, og med en stigende ældrebefolkning der har et stort og sammensat medicinforbrug, er der ikke udsigt til, at det falder. En del af den medicin, der ordineres, giver mundtørhed som bivirkning, og det kan medføre tandproblemer. Spyt indeholder nemlig stoffer, som beskytter tænder og slimhinder, så når man producerer mindre spyt, øges risikoen for caries, mundhulesvamp og andre sygdomme i munden. Nu har forskere systematisk afdækket, hvilke lægemidler der er videnskabeligt grundlag for kan give mundtørhed.

”Der har indtil nu ikke eksisteret en evidensbaseret liste over lægemidler, der påvirker spytkirtelfunktionen og giver mundtørhed. Jeg håber, at listen kan være vejledende for såvel tandlæger, læger som patienter, således at vi kan forebygge nogle af de tandproblemer, der opstår på grund af medicin, for vi ser desværre et stigende problem,” fortæller Anne Marie Lyng Pedersen, lektor og institutleder på Tandlægeskolen, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet. Hun er en del af det internationale forskerhold, som har gennemgået en lang række videnskabelige artikler, der giver et overblik over de lægemidler, der påvirker spyt.

Undersøgelsen viser, at der er høj grad af evidens for, at især præparater der tages mod fx psykiske lidelser, nerve- og hjertekarsygdomme, luftvejslidelser og lidelse i fordøjelsessystemet har udtalt mundtørhed som bivirkning. Og det er også nogle af de lægemidler, der bliver ordineret flest af. Ifølge Anne Marie Lyng Pedersen tager mere end halvdelen af alle danskere over 65 år alene medicin for hjertekarsygdomme, og det er ikke unormalt, at en patient med fx en hjertekarsygdom eller type 2 diabetes tager fem forskellige præparater om dagen.

Flere får tandsygdomme som bivirkning af medicin

En undersøgelse, som Tandlægeforeningen gennemførte tidligere i år, viser, at flere og flere danskere døjer med tandsmerter og tandlægeregninger på grund af medicin. To ud af tre tandlæger rapporterer, at der de seneste 10 år har været en stigning i antallet af patienter med tandsygdomme som følge af mundtørhed, der skyldes medicin. Og det er patienten, der betaler prisen. ”Får man caries eller andre sygdomme i munden på grund af medicin, der påvirker spytkirtlernes funktion, må man desværre i langt de fleste tilfælde betale størstedelen af regningen selv. Så det gælder så vidt muligt om at forebygge, at tandsygdomme overhovedet opstår,” understreger Anne Marie Lyng Pedersen. Tandlægeforeningens formand, Freddie Sloth-Lisbjerg, er enig og efterlyser en lavere brugerbetaling. ”Det kan ikke være rigtigt, at fx ældre, der døjer med multisygdom, også skal kæmpe med høje tandlægeregninger for behandling af tandsygdomme, der skyldes medicinforbrug,” siger han.

Tal med din tandlæge

Man skal ikke droppe sin medicin, fordi den kan give mundtørhed og deraf tandproblemer, understreger Anne Marie Lyng Pedersen, men det er vigtigt at fokusere på at forebygge mundtørhed, da tandproblemer kan forfølge en resten af livet. Hvis man tager medicin, bør man fortælle tandlægen, hvilke lægemidler man tager, og hvis man har mundtørhed, vil man sandsynligvis blive indkaldt lidt oftere til kontrol og forebyggende tandbehandling. Anne Marie Lyng Pedersen anbefaler også, at man tager en snak med sin læge om eventuelle bivirkninger af sin medicin. Hvis medicinen giver udtalt mundtørhed, kan det i nogle tilfælde afhjælpes ved at ændre medicindosis eller det tidspunkt, som medicinen tages på – eller ved at skifte til et andet lægemiddel.

Teksten kopieret fra:

<https://www.tandlaegeforeningen.dk/presen/nyheder-og-pressemeddelelser/pressemeddelelser/2017/12/ny-undersogelse-afsloerer-medicin-der-kan-give-tandproblemer/>

Denne medicin kan give udtalt mundtørhed*

Medicin mod depression (antidepressiva)

Amitriptylin
Bupropion
Citalopram
Duloxetin
Escitalopram
Fluoxetin
Imipramin
Nortriptylin
Paroxetin
Reboxetin
Sibutramin
Venlafaxin
Vortioxetin
Sertralin

Medicin mod angst og psykoser (antipsykotika)

Klorpromazin
Litium
Loxapin
Perphenazin
Risperidon
Aripiprazol (anden generation)
Clozapin (anden generation)
Olanzapin (anden generation)
Paliperidon (anden generation)
Quetiapin (anden generation)
Ziprasidon (anden generation)

Medicin mod hyppig vandladning/inkontinens

Oxybutynin
Propiverin
Tolterodin
Solifenacin
Imidafenacin

Medicin mod ADHD

Dexmethylphenidat
Methylphenidat
Lisdexamfetamin

Muskelafslappende medicin

Baclofen
Cyclobenzaprin

Smertestillende medicin

Buprenorphin
Butorphanol

Medicin mod søvnløshed

Doxylamin
Zolpidem

Medicin mod mave-tarm problemer, herunder kvalme

Propanthelin
Atropin
Skopolamin

Appetitdæpende medicin

Fentermin
Tesofensin
Sibutramin

Medicin mod grøn stær

Brimonidin
Timolol

Øjendråber mod regnbuehindebetændelse og hornhindebetændelse

Skopolamin

Medicin til cancerbehandling (immunterapi)

Bevacizumab

Medicin til behandling af demens

Dimebon

Medicin mod Parkinsons sygdom

Rotigotin

Medicin mod astma og KOL

Tiotropium

Vanddrivende medicin

Thiazid
Furosemid

Medicin mod epilepsi

Gabapentin

Medicin mod svedproblemer

Propanthelin

Medicin mod forhøjet blodtryk

Verapamil
Clonidin
Timolol

Kilde:

Medicin-induceret spytkirteldysfunktion og subjektiv sialoré: Et systematisk review sponsoreret af the World Workshop on Oral Medicine VI", Tandlægebladet 2017 nummer 10. [Læs artiklen her.](#)

*Der er høj grad af evidens for, at disse lægemidler kan give udtalt mundtørhed. Listen over lægemidler er ikke udtømmende, da der findes en lang række andre lægemidler, der kan give mundtørhed som bivirkning. Spørg evt. din læge/tandlæge til råds.